

Benígna prostatická hyperplázia – diagnostika a liečba

*Doc. MUDr. Jozef Marenčák, PhD.
Urologické oddelenie NsP Skalica*

Bojnice, 19. október 2008

MALE UROGENITAL SYSTEM (MIDSAGITTAL VIEW)

Močový mechúr

Prostata

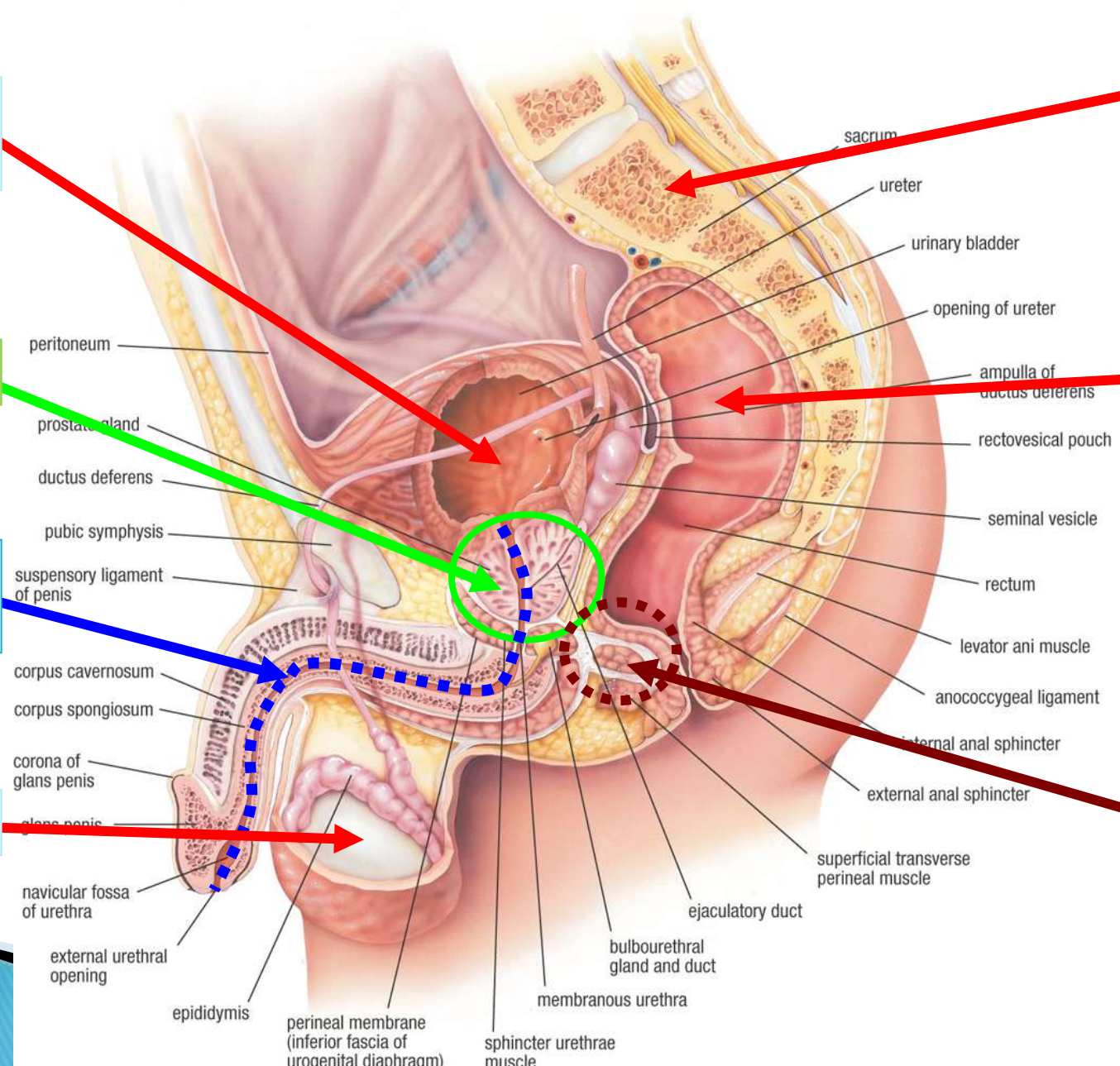
Močová rúra

Semeník

Chrbtica

Konečník

Panvové dno

Benígna prostatická hyperplázia (BPH)

- ▶ Je **nezhubné zväčšenie prostaty** vznikajúce v **processe starnutia**, ktorého výsledkom môžu, ale nemusia byť **poruchy močenia**
- ▶ BPH je najčastejšie benígne nádorové ochorenie u mužov – **tvorí až 80% z chorôb prostaty** (KP 18%)

Benígna prostatická hyperplázia (BPH)

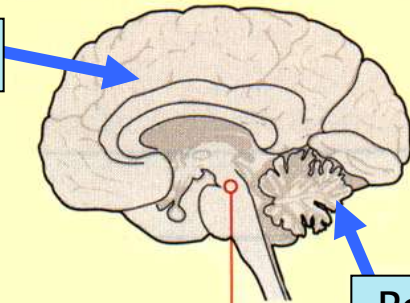
- ▶ Patologický základ BPH je nadmerná proliferácia žľazového tkaniva, no najmä **strómy** => ich pomer sa vekom mení z 1:2 na 1:5 v prospech strómy
- ▶ Zmeny vznikajú v oblasti (v **prechodnej zóne**), ktorá obklopuje močovú rúru => **obštrukcia prostatickej uretry** a možné **t'ážkosti pri močení** (tzv. **LUTS**)

Etiopatogentické faktory BPH

- ▶ **Vek (proces starnutia)**
- ▶ **Spôsob výživy** (príjem cholesterolu, resp. fytoestrogénov)
- ▶ **Rastové faktory** (ovplyvňujú vzájomnú interakciu medzi žľazovou a stromálnou zložkou prostaty)
- ▶ **Dedičná predispozícia ?**
- ▶ **Etnické vplyvy ?**
- ▶ **Iné**

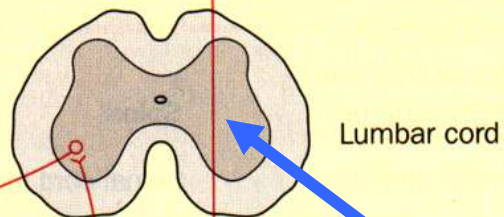
NERVOVÁ REGULÁCIA MOČENIA

Mozgová kôra

Podkôrové centrum
močenia

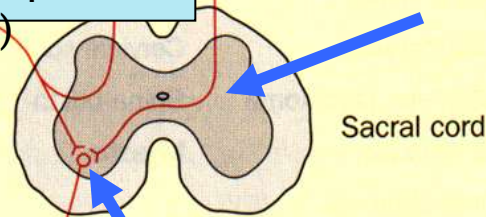
Hypogastrický nerv
(sympaticus)

Lumbar cord

Miecha

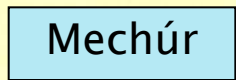
Pelvický nerv
(parasympaticus)

Sacral cord

Onufovo jadro

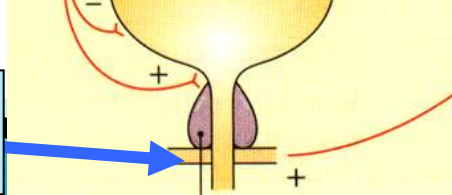
Mechúr

Vonkajší
zviačač

External sphincter

Pudendálny nerv
(somaticus)

LUTS/ BPH (BPE, BPO)/ OAB a mediátory nervového prenosu

Prostata	<i>kontrakcia hl. svaly zvážšenie ??</i>	<i>$\alpha 1$ adrenoreceptory 5α reduktáza ??</i>
Detruzor	<i>instabilita „iritatívne“ príznaky (uskladňovacie) ??</i>	<i>$\alpha 1D > \alpha 1A$ M receptory ??</i>
Miecha (LS)	<i>??</i>	<i>$\alpha 1D > \alpha 1A - \alpha 1B$??</i>
CNS	<i>??</i>	<i>??</i>

(Mc Connel, 2006)

Benígna prostatická hyperplázia (BPH)

- ▶ Termín BPH má veľa rozdielných významov
- ▶ Mikroskopická BPH: histologický dôkaz bunenej proliferácie v prostate (*jej stromálnych a epiteliálnych elementov, proliferácia začína v prechodnej zóne*)
- ▶ Makroskopická BPH = „zväčšená“ prostata
- ▶ Klinická manifestácia BPH zahrňuje: *zlé vyprázdňovanie močového mechúra, príznaky OAB a retenciu moču (tzv. LUTS), ale aj infekciu močových ciest, hematúriu, renálnu insuficienciu (dnes ojedinele), ...*

BPH je pomaly progredujúce ochorenie

Klinické štádiá BPH

- ▶ **I. št.:** **uskladňovacie** („*iritačné*“) **príznaky** sú prejavom dráždivosti močového mechúra na prekážku (BOO)
- ▶ **II. št.:** kompenzačné zmeny močového mechúra (hypertrofia svaloviny m. m. a hyperplázia urotelu) => **vyprázdňovacie** („*obštrukčné,*“) **príznaky** (*akútna retencia moču*)
- ▶ **III. št.:** **dekompenzácie detruzora močového mechúra** => *postmikčné reziduum, chronická retencia moču, poškodenie obličiek (urémiou trpí asi 11% pacientov s BPH)*

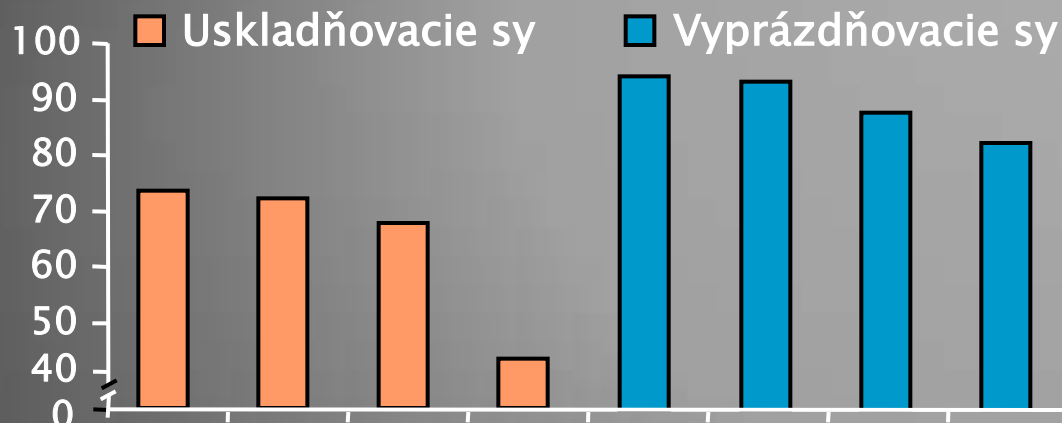
LUTS: príznaky dolných močových ciest

Uskladňovacie („iritačné“)	Vyprázdňovacie („obštrukčné“)	Postmikčné
<i>Urgencia</i>	<i>Oneskorený štart</i>	<i>Odkvapkávanie po vymočení</i>
<i>Frekvencia</i>	<i>Slabý prúd</i>	<i>Pocit neúplneho vyprázdnenia</i>
<i>Noktúria</i>	<i>Prerušovaný prúd</i>	
<i>Urgentná inkontinencia</i>	<i>Tlačenie pri močení</i>	
	<i>Terminálne odkvapkávanie</i>	
	<i>„Roztrieštený“ prúd moču</i>	

Vyprázdňovacie príznaky sú prevalentnejšie a uskladňovacie príznaky sú „obťažujúcejšie“

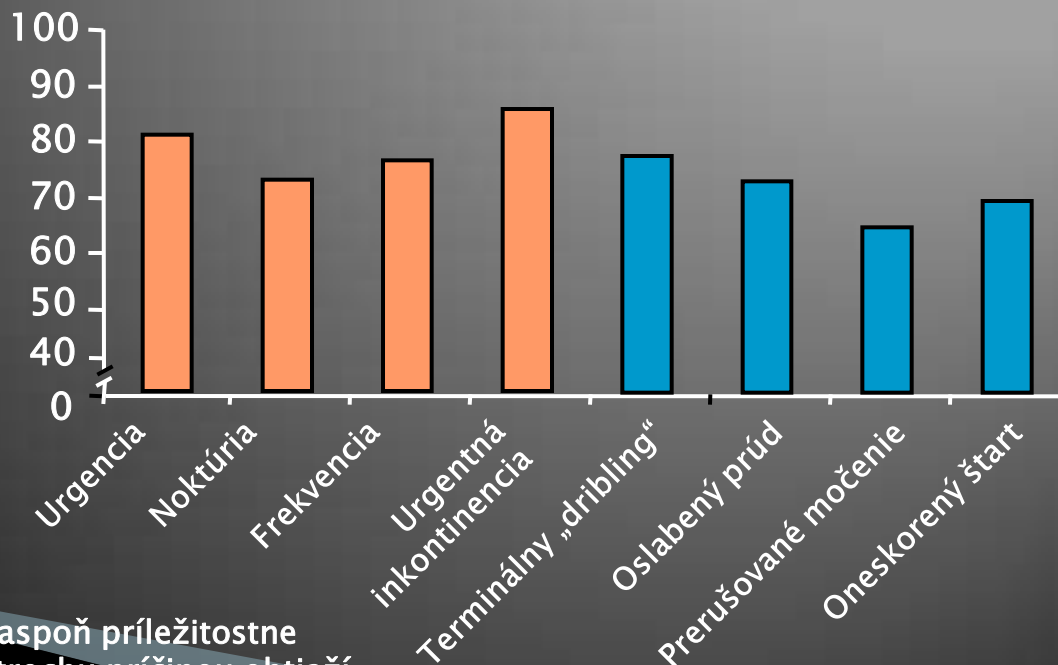
Prevalencia*

Muži s príznakmi (%)

Obtiaže†

Muži udávajúci „obťažnosť“ príznakov (%)

*Oznámené príznaky sa vyskytujú aspoň príležitostne

†Zaznamenané príznaky sú aspoň trochu príčinou obtiaží

Komplikovaná terminológia v súvisi s LUTS

(Abrams, 2003)

mechúr

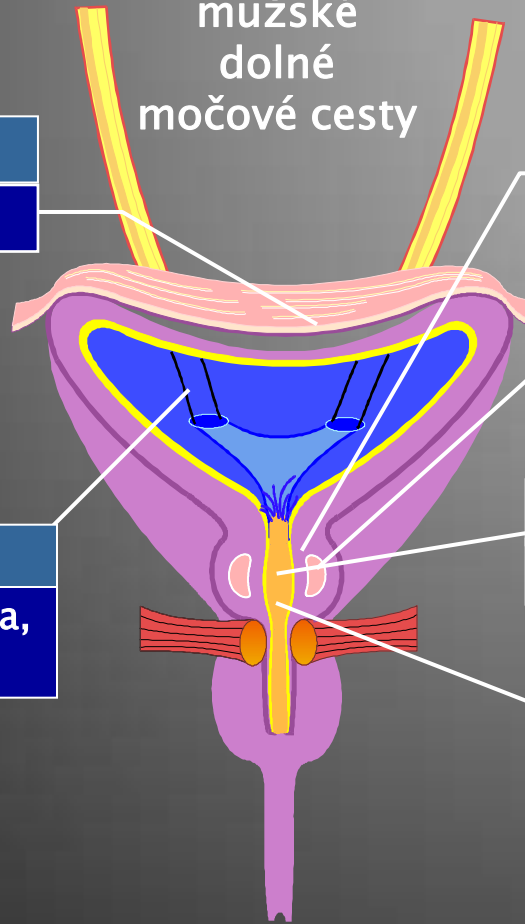
Hyperaktivita detruzora (DO)

urodynamický nález hyperaktivity

OAB

Urgencia až urgentná inkontinencia,
frekventné močenie, noktúria

mužské
dolné
močové cesty

prostata

Benígna prostatická hyperplázia (BPH)

histológia

Benígne prostatické zväčšenie (BPE)

objem

Benígna prostatická obštrukcia (BPO)

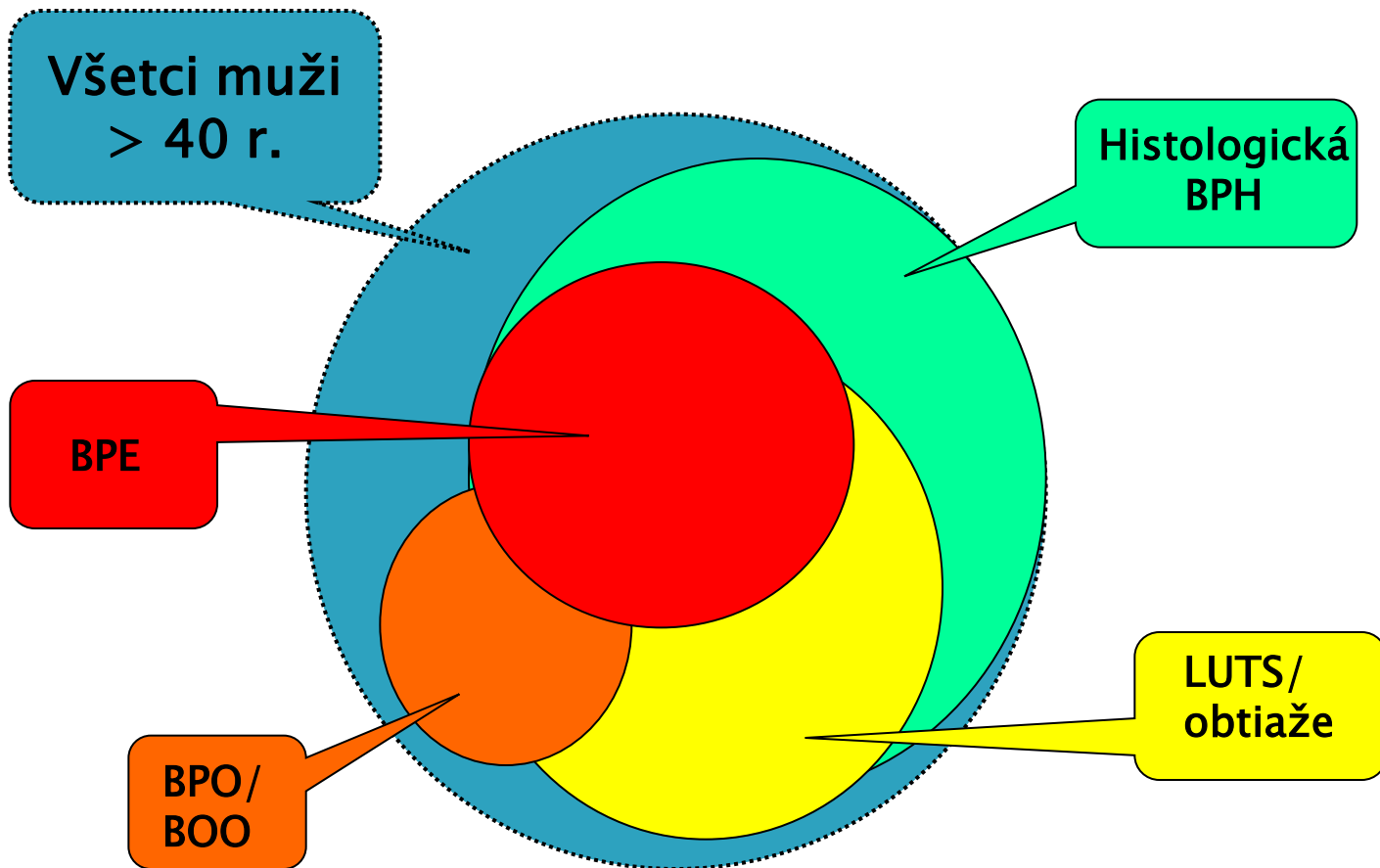
subvezikálna obštrukcia

Obštrukcia výtoku mechúra (BOO)

subvezikálna obštrukcia

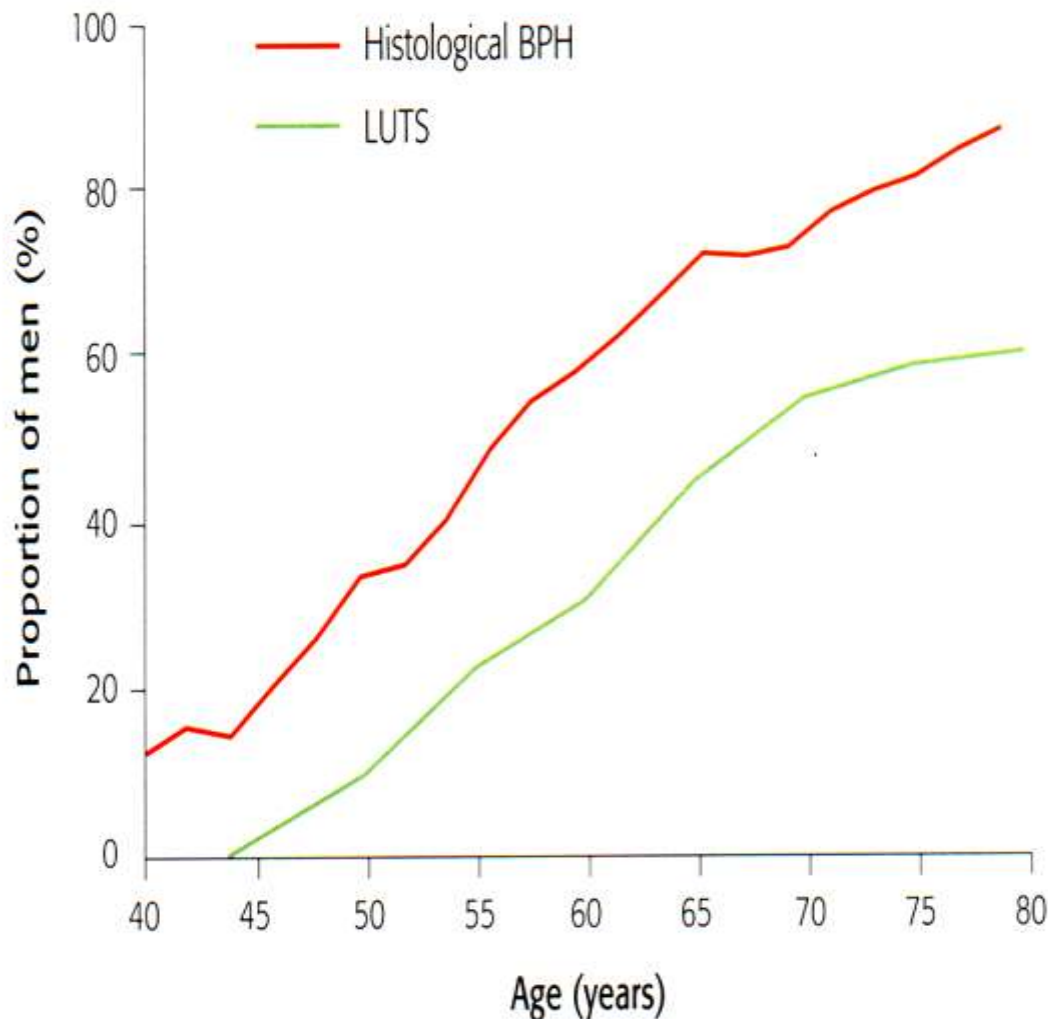
Komplexný vzťah medzi BPH/ LUTS/ BPE/ BPO

(Roehrborn, 2005)

BPH - benígna prostatická hypertrofia; LUTS - lower urinary tract symptoms; BPE - benign prostatic enlargement; BPO - benign prostatic obstruction; BOO - bladder outlet (obstruction)

Incidenca histologickej a klinickej (LUTS) BPH sa progresívne zvyšuje s vekom

- **Histologická** (mikroskopická) **BPH** je prítomná u **> 60% mužov** v ich **60. roku života** a **> 40% z nich má príznaky (LUTS)**
(Kirby, 2005)

- **Slabá korelácia medzi objemom prostaty a LUTS**
(iba 4, 5% a 0, 8% LUTS u mužov 40 - 80 ročných vo všeobecnej populácii, resp. u mužov so symptomatickou BPH možno vysvetliť zväčšeným objemom prostaty)
(Barry, 1993; Jacobsen, 1997)

- **Počet mužov > 55 r. v SR:**
r. 2000 - 433 409 (16, 6%)
r. 2005 - 495 091 (18, 8%)
r. 2010 - 562 849 (21, 5%)
r. 2015 - 614 675 (23, 8%)

Patofyziológia BPH

BPH

BOO

Odpoveď
detrúzora

LUTS

**Nie BPH príčiny
obštrukcie*

*Vyšší vek
Neurologické choroby
Primárne choroby
močového mechúra*

Polyúria

**kamene/ nádory/ cudzie
telesá moč. rúry, prolaps
ureterokély, stenóza krčka
mechúra, striktúra moč. rúry,
karcinóm prostaty, penilná
klapka, ...*

Zahŕňa komplex interakcií medzi uretrálnou obštrukciou, funkciou detrúzora a tvorbou moču

Možné komplikácie BPH

- ▶ Infekcia močových ciest
- ▶ Tvorba močových kameňov v močovom mechúri
- ▶ Divertikle močového mechúra
- ▶ Hematúria
- ▶ Riziko poškodenia funkcie obličiek až CHRI
- ▶ Iné

Diagnostika BPH

- ▶ Vyšetrenia odporúčané (recommended)
- ▶ Vyšetrenia voliteľné (optional)
- ▶ Vyšetrenia neodporúčané (not recommended)

Odporúčané vyšetrenia pri BPH

(EAU guidelines, 2008)

- ▶ Anamnéza
- ▶ IPSS (QoL)
- ▶ Fyzikálne vyšetrenie
- ▶ PSA
- ▶ Stanovenie kreatinínu v sére
- ▶ Vyšetrenie moču
- ▶ Uroflowmetria
- ▶ Stanovenie postmikčného rezidua

u všetkých pacientov s BPH

Voliteľné* vyšetrenia pri BPH

(EAU guidelines, 2008)

* nie sú iniciálne vyžadované pre diagnózu BPH, ale môžu byť nápomocné pri dif. diagnóze

- ▶ Tlakovo prietokové štúdie
- ▶ Endoskopia
- ▶ Zobrazenie močového traktu
- ▶ Mikčný denník (?)

Neodporúčané* vyšetrenia pri BPH

(EAU guidelines, 2008)

* nie sú dôkazy na odporúčenie použitia týchto vyšetrení v bežnej diagnostike u muža s BPH

- ▶ ~~I. v. urografia~~
- ▶ ~~Plniaca cystometria~~
- ▶ ~~Retrográdna uretrografia~~
- ▶ ~~Počítačová tomografia~~
- ▶ ~~Magnetická rezonancia~~

Anamnéza/ IPSS/ fyzikálne vyšetrenie

- ▶ **Anamnéza:** najmä na zistenie iných príčin LUTS (*neuropatie, DM, DI, srdcové problémy, predošlé operácie, príjem a výdaj tekutín, ...*)
- ▶ **IPSS/ QL:** zdá sa byť menej spoľahlivé u starších mužov (> 65 r.)/ dôležitá je jazyková úprava, pomáha vybrať liečbu BPH
- ▶ **Fyzikálne vyšetrenie:** minimálne sú vyžadované DRV + základné neurologické vyšetrenie. DRV pomôže stanoviť veľkosť / prítomnosť inej patológie prostatickej žľazy

*BOO/ BPH:
chronická retencia
moču/ ischuria paradoxa*

Laboratórne vyšetrenia

- ▶ **PSA:** okrem vylúčenia KP pomôže stanoviť objem prostaty a tým aj riziko akútnej retencie moču/ chirurgického riešenia BPH v budúcnosti
- ▶ **Kreatinín v sére:** pomôže zistiť prípadnú RI. Pre minimálne zhodnotenie funkcie obličiek je potrebné buď: stanoviť hodnotu sérového kreatinínu, alebo USG vyšetrenie obličiek
- ▶ **Vyšetrenie moču** (dipstick, mikroskopické, cytologické*): pomôže vylúčiť IMC/ karcinóm močového mechúra. *Močová cytológia by mala byť zvážená u s ťažkými uskladňovacími príznakmi, s dyzúriou a s anamnézou fajčenia

Uroflowmetria/ postmikčné reziduum

- ▶ **Uroflowmetria**: na zistenie abnormálnej mikcie, odporúčané sú ≥ 2 merania pri vymočenom objeme ≥ 150 ml.

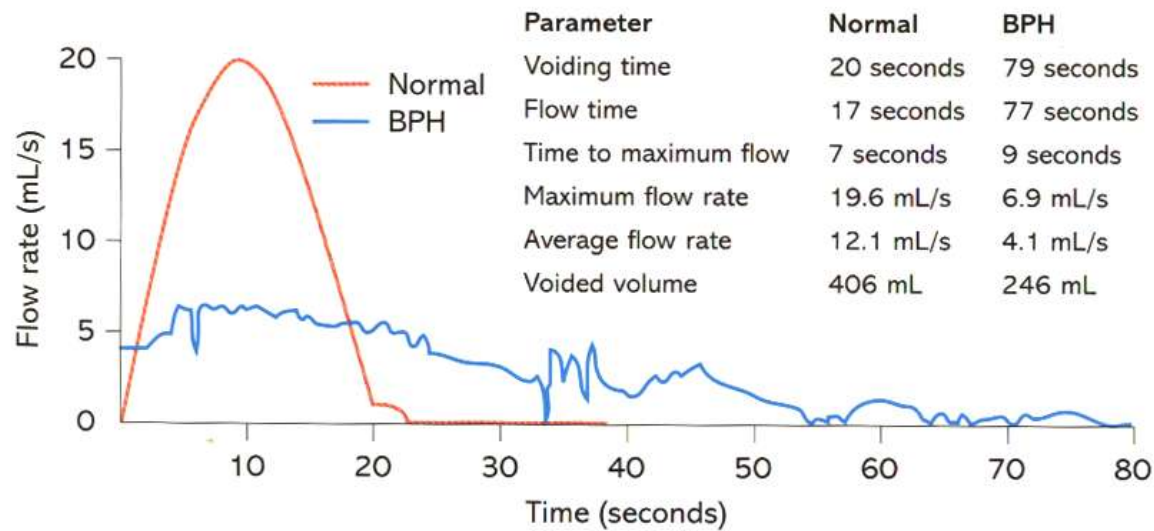
Q max < 15 ml/ s neodiferencuje obštrukciu od dekompenzácie močového mechúra; s Qmax > 15 ml/ s pred OP BPH majú horšie výsledky po PE vs s predoperačnou Q max. < 15 ml/ s

- ▶ **Postmikčné reziduum (PVR)**: poukazuje na dysfunkciu močového mechúra. Potrebné ≥ 2 merania (najlepšie USG). *Väčšie objemy (> 200 ml) reziduálneho moču sú spojené s menej priaznivými výsledkami liečby BPH. PVR je interindividuálne variabilné a nekoreluje s inými príznakmi a znakmi BPH. Nechirurgicky liečený pacient s BPH s vyšším PVR musí byť prísnejšie a častejšie sledovaný*

**BPH –
Benígna
Prostatická
Hyperplázia**

**Uroflowmetria
u muža:**

Transabdominálna USG

- *postmikčné reziduum*
- *prostata prominuje intravezikálne*

Mikčný denník* / zobrazenie močových ciest

- ▶ ***Mikčný denník:** dáva objektívne informácie o príjme a výdaji tekutín, frekvencii a vymočenom objeme moču, väčšinou stačí 24 hodinový zápis (*presnejšie je stanoviť priemer z kontinuálneho záznamu z 3 – 5 za sebou idúcich dní*)
- ▶ **USG obličiek:** by mala byť urobená u všetkých mužov, ktorí nemajú stanovený sérový kreatinín. *USG pomôže zistiť dilatáciu horných močových ciest, nádory obličiek, zhodnotí močový mechúr a objem PVR, event. prostaty.*
TRUSP presnejšie stanoví veľkosť a tvar prostaty – čo je dôležité pre výber liečby BPH

* zrejme by mal byť použitý už v iniciálnej dg BPH

FREQUENCY / VOLUME CHART

Name..... Record Number.....

Date of Start.....

Denník močenia

	Sunday		Monday		Tuesday		Wednesday		Thursday		Friday		Saturday	
Day in Cycle														
	IN	OUT	IN	OUT	IN	OUT	IN	OUT	IN	OUT	IN	OUT	IN	OUT
09.00 - 10.00														
10.00 - 11.00														
11.00 - 12.00														
12.00 - 13.00														
13.00 - 14.00														
14.00 - 15.00														
15.00 - 16.00														
16.00 - 17.00														
17.00 - 18.00														
18.00 - 19.00														
19.00 - 20.00														
20.00 - 21.00														
21.00 - 22.00														
22.00 - 23.00														
23.00 - 24.00														
24.00 - 01.00														
01.00 - 02.00														
02.00 - 03.00														
03.00 - 04.00														
04.00 - 05.00														
05.00 - 06.00														
06.00 - 07.00														
07.00 - 08.00														
08.00 - 09.00														
WAKING														
RETIRING														

Enter amount drank in the "in" column.
 Enter volumes of urine passed in the "out" column.
 Please return this completed chart at your next visit.

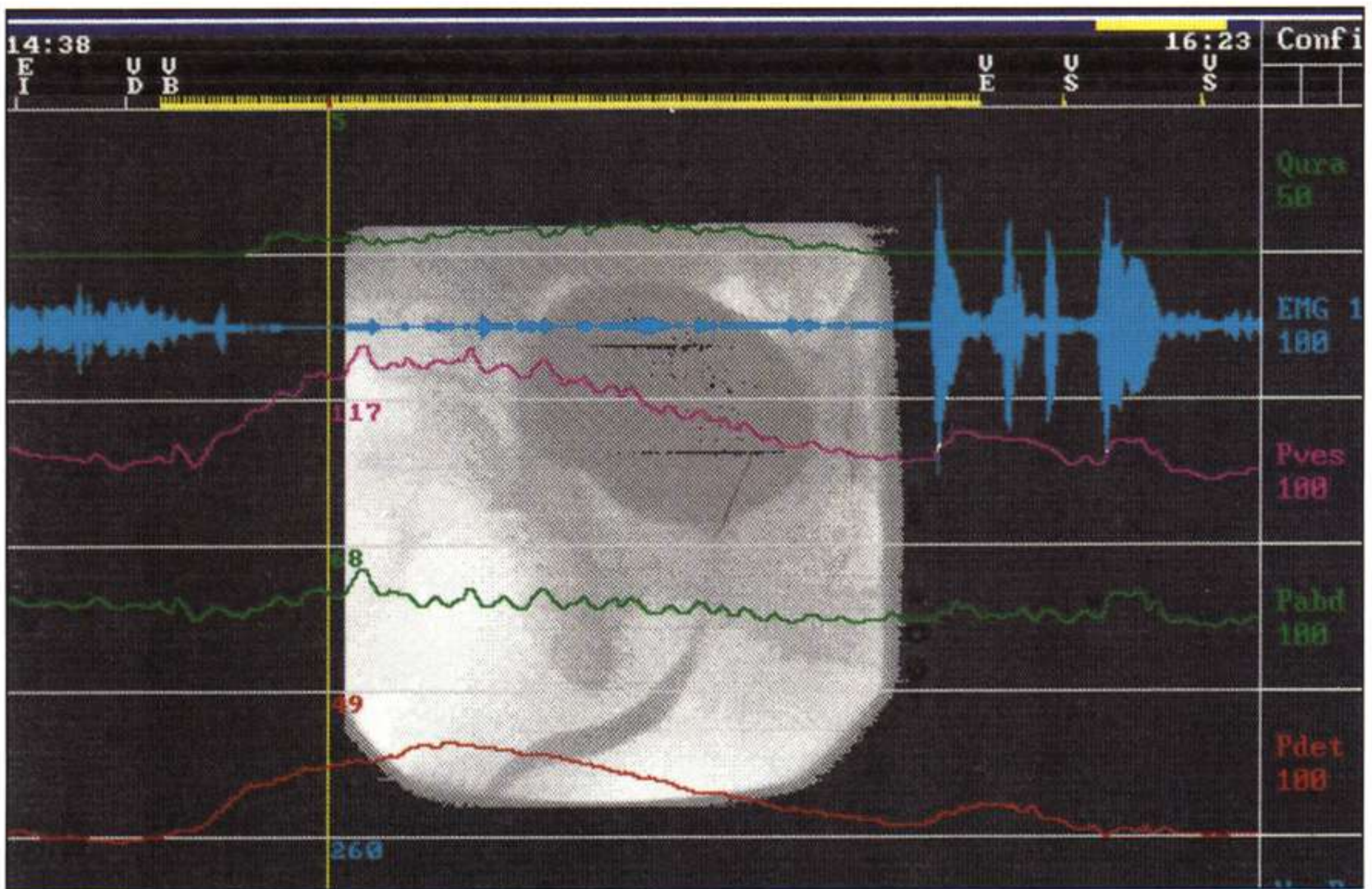
*Tlakovo – prietokové štúdie

Jediné vyšetrenie, ktoré môže oddiferencovať BOO a hypokontraktilitu detruzora a malo by byť urobené pred OP BPH v týchto prípadoch:

- ▶ – *vymočený objem moču < 150 ml/ s pri opakovaných UFM*
- ▶ – *Q max. > 15 ml/ s*
- ▶ – *LUTS u mužov < 50 r.*
- ▶ – *LUTS u mužov > 80 r.*
- ▶ – *PVR > 300 ml*
- ▶ – *podozrenie na neurogénnu dysfunkciu močového mechúra*
- ▶ – *po radikálnej operácii v malej panve*
- ▶ – *po predošlej neúspešnej invazívnej liečbe BPH*

*ICS nomogram by mal byť použitý pre dg obštrukcie (pre štandardizáciu a porovnanie údajov)

BOO – bladder outlet obstruction; PVR – postvoid residuum;
UFM – uroflowmetria; LUTS – lower urinary tract symptoms;
OP – operácia; ICS – International Continence Society

A videourodynamic study in a patient with prostatic outflow obstruction. The study shows the attenuated prostatic urethra (pink) with raised pressure (green) and low flow.

Endoskopia

- ▶ **Uretrocystoskopia**: je odporúčaná pred (minimálne invazívnou) chirurgiou pre BPH na zhodnotenie tvaru a veľkosti prostaty a môže mať vplyv na spôsob terapie BPH
- ▶ Uretrocystoskopia je indikovaná aj **na vylúčenie iných príčin LUTS** u mužov s anamnézou hematurie, uretrálnej striktúry, rakoviny močového mechúra, alebo u pacientov po už prekonanej operácii dolného močového traktu

Indikácie zobrazenia horných močových ciest u pacientov s BPH (EAU guidelines, 2008)

Väčšinou postačí USG vyšetrenie

- ▶ Infekcia močových ciest (prítomná, v anamnéze)
- ▶ Anamnéza urolitiázy
- ▶ Predošlá operácia na močovom trakte
- ▶ Anamnéza uroteliálneho nádoru (vrátane i.v.u.)
- ▶ Hematúria (vrátane i.v.u.)
- ▶ Retencia moču

Zhodnotenie LUTS u mužov (Chapple, 2007)

Základné

Odporúčané vyšetrenia

- anamnéza
- zhodnotenie príznakov (IPSS, QoL)
- fyzikálne vyšetrenie (DRV)
- analýza moču
- PSA v sére
- mikčný denník (!!)

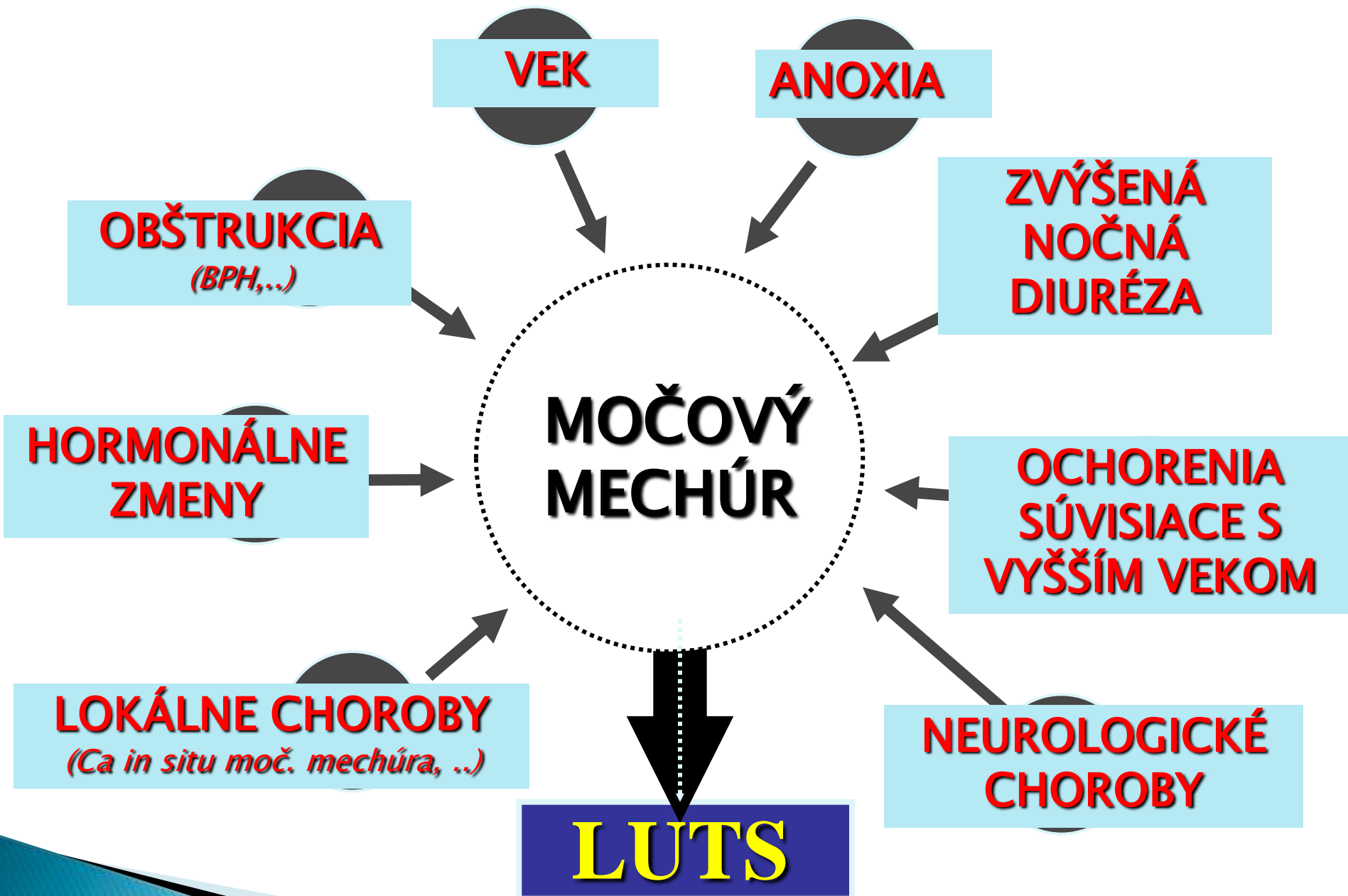
Špecializované

Odporúčané vyšetrenia

- podrobná „kvantifikácia“ príznakov (štandardizované dotazníky: ICIQ-SF, ICIQ-MLUTS, DanPSS, OAB-q, ...)
- uroflowmetria (Q max.)
- PVR
- PFS

Voliteľné vyšetrenia

- zobrazenie prostaty (USG)
- zobrazenie hor. moč. ciest (USG, IVU)
- endoskopia dol. moč. traktu

Komplex príznakov dolných močových ciest (LUTS) nie je špecifický len pre BPH

Diferenciálna diagnostika LUTS/ BPH

Neurologické choroby	Zápalové ochorenia	Nádorové choroby	Príčiny polyúrie	Iné príčiny obštrukcie
<p><i>Parkinsonova choroba</i></p> <p><i>Cievna mozgová príhoda</i></p> <p><i>Mnohopočetná systémová atrofia</i></p> <p><i>Cerebrálna atrofia</i></p> <p><i>Sclerosis multiplex</i></p> <p><i>Spánkové apnoe</i></p> <p>.....</p>	<p><i>Infekcia močových ciest</i></p> <p><i>Konkrementy v močovom mechúri</i></p> <p><i>Intersticiálna cystitída</i></p> <p><i>Tuberkulózna cystitída</i></p> <p>.....</p>	<p><i>Karcinóm prostaty (!)</i></p> <p><i>Ca in situ v močovom mechúri</i></p> <p>.....</p>	<p><i>Diabetes</i></p> <p><i>Kongestívne zlyhanie srdca</i></p> <p><i>Nadmerný príjem tekutín</i></p> <p>.....</p>	<p><i>Striktúry močovej rúry</i></p> <p><i>„Ťažká“ fimóza</i></p> <p><i>Dyssynergia krčka moč. mechúra</i></p> <p><i>Dyssynergia vonkajšieho zvierača močovej rúry</i></p> <p>.....</p>

(Kirby, 2005)

Liečebné možnosti u pacientov s klinickou BPH

- ▶ „Wait and Watch“
- ▶ Fytoterapia
- ▶ Inhibítory α 1 adrenergných receptorov
- ▶ Inhibítory 5α reductázy
- ▶ Kombinovaná liečba
- ▶ Minimálne invazívna liečba (TUMT, TUNA, laser)
- ▶ TURP, TUIP, TUVV
- ▶ Otvorená prostatektómia
- ▶ Iné

Ktoré faktory sa berú do úvahy pri výbere liečby pre konkrétneho pacienta

- ▶ Vek
- ▶ Komorbidity
- ▶ Kvalita života (QoL, QoS)
- ▶ Sexuálne zdravie
- ▶ Riziko progresie ochorenia
- ▶ Preferencie pacienta
- ▶ Ekonomické aspekty a dostupnosť liečby
- ▶ Iné

Liečba BPH

- ▶ **SUBJEKTÍVNE PRÍZNAKY** pacienta určujú ČAS, kedy začať liečiť
- ▶ **OBJEM PROSTATY** a **PSA** určujú SPÔSOB, ako liečiť

Sledovanie pacienta s BPH

- ▶ Ak pacientove príznaky sú mierne (IPSS 0–7 bodov), neinterferujú s kvalitou jeho života a každodennými aktivitami, pacient nemá výrazné postmikčné reziduum a nie sú prítomné ďalšie komplikácie BPH => odporúča sa len **pravidelné sledovanie** v intervale **6 až 12 mesiacov**

Medikamentózna liečba BPH

- ▶ Je vítanou terapeutickou alternatívou najmä pre skupinu mužov s klinicky stredne závažnými subjektívnymi ťažkosťami (IPSS 8–19) a u mužov so súčasným závažným ochorením ďalších orgánových systémov, u ktorých by bola chirurgická liečba BPH buď predčasná, alebo veľmi riziková

Kontraindikácie medikamentózneho liečby BPH

- ▶ Stavy, ktoré sú absolútnou indikáciou na chirurgickú liečbu BPH
(opakovaná akútna retencia moču, opakovaná IMC, opakovaná makroskopická hematúria, RI spôsobená BPH, konkrementy v močovom mechúri)
- ▶ Alergia na liekové substancie
- ▶ Iné

Alfablokátory v liečbe BPH

- ▶ tamsulosín, alfuzosín, doxazosín, terazosín, ...
- ▶ **Sú liekmi 1. voľby u pac. s LUTS/BPH**
- ▶ Rýchlo zlepšujú LUTS (o 20–50%) a prúd moču (o 20–30%)
- ▶ 60–80% pacientov priaznivo reaguje na liečbu a to už po 4 – 14 dňoch
- ▶ **Nežiadúce účinky u 5–15% pacientov**

Inhibítory 5 alfa reductázy v liečbe BPH

- ▶ finasterid, dutasterid
- ▶ Sú schopné znížiť objem prostaty a zlepšiť IPSS (o 30–40%) a prúd moču (o 16–25%)
- ▶ Maximálny prospech po 3 – 6 mesiacoch liečby u prostat > (30) 40 g
- ▶ Môžu zmeniť prirodzený priebeh BPH
- ▶ Poruchy pohlavných funkcií u 12% pacientov

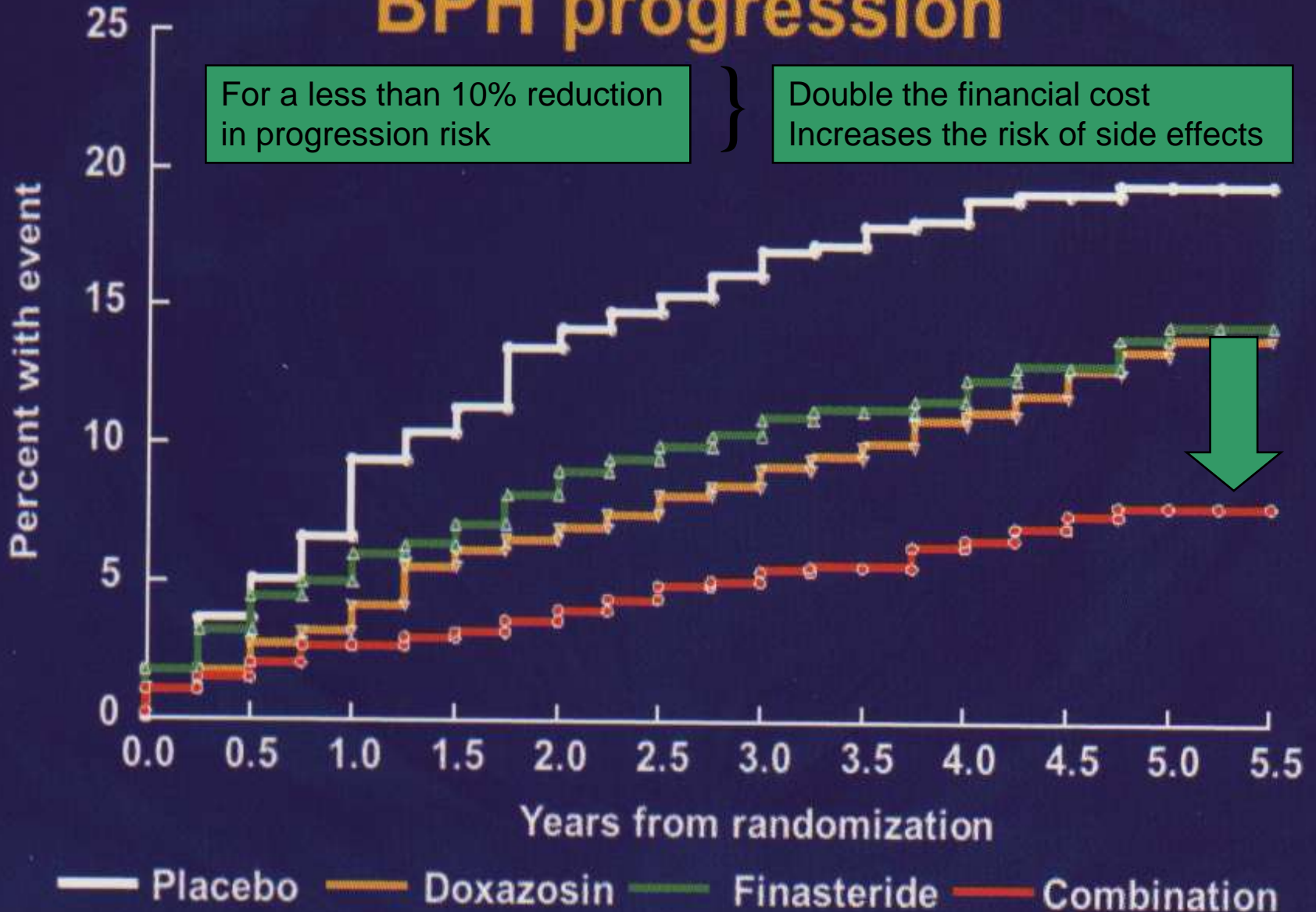
Rastlinné extrakty v liečbe BPH

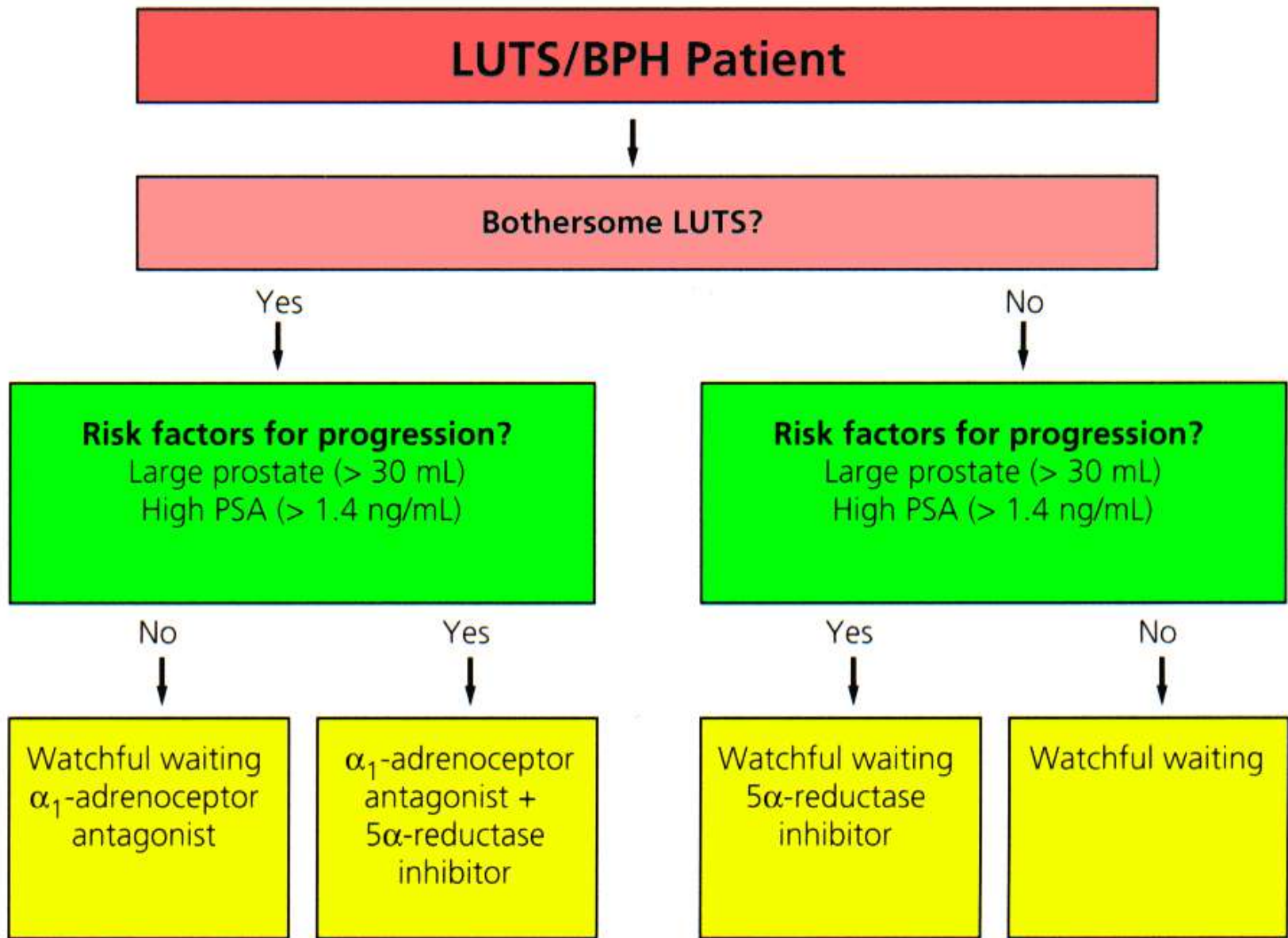
- ▶ Sú prirodzené produkty
- ▶ Sú bezpečné (minimálne/ žiadne vedľajšie účinky)
- ▶ Sú ľahko dostupné (často bez lekárskeho predpisu)
- ▶ Populárna v Európe, USA
- ▶ **Mechanizmus účinku nie je celkom známy !!**
- ▶ **Ďalšie randomizované testy sú nutné !!**

Kombinácia α blokátoru + inhibítora 5α reductázy

- ▶ α blokátor zlepšujú LUTS a prúd moču *relaxáciou hladkého svalstva hrdla močového mechúra a prostaty*
(DYNAMICKÁ ZLOŽKA)
- ▶ Inhibítory 5α reductázy zlepšujú LUTS a prúd moču *znížením objemu prostaty* (prechodnej zóny) *hormonálnym mechanizmom*
(STATICKÁ ZLOŽKA)

MTOPS: cumulative incidence of BPH progression

Treatment strategy in patients with LUTS/BPH

Mužské LUTS

- ▶ *Má pacient BPH ?*
  - ▶ *Má pacient „obťažujúce príznaky“ ?*
  - ▶ *Má pacient nočnú polyúriu ?*
  - ▶ *Má pacient príznaky OAB ?*
  - ▶ *Má pacient BOO ?*
  - ▶ *Má pacient riziko progresie ?*
- až potom sa rozhodnúť liečiť
*podľa najpravdepodobnejšej príčiny (kombinácie príčin)
príznakov*

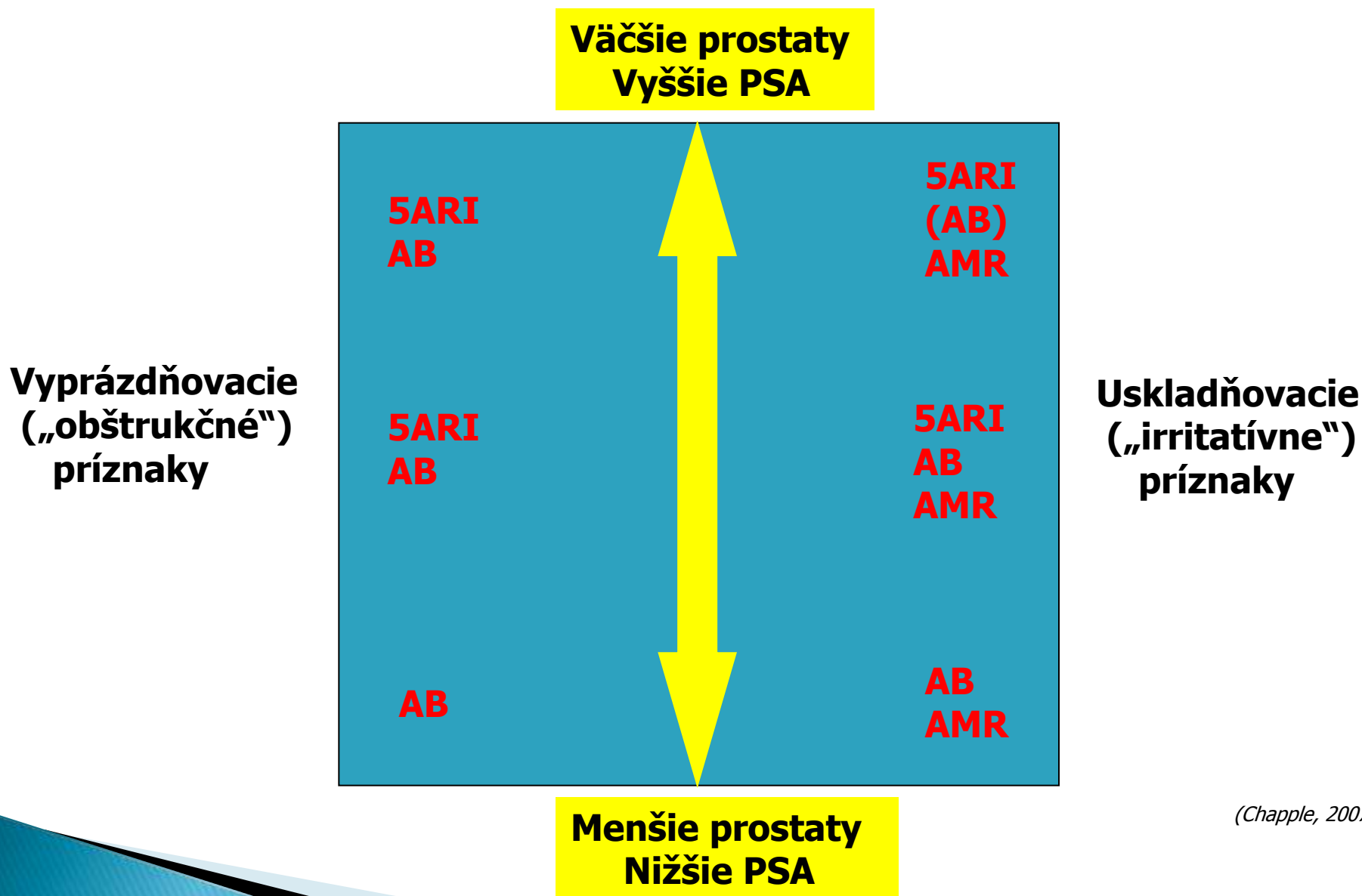
KVALITNÁ
DIAGNOSTIKA

LIEČBA (aj kombinovaná)

LUTS/ BPH (BPO)/ OAB

- ▶ **BOO** => *hypoxia/ denervácia v svalovine detruzora* => =>
kvantitatívna/ kvalitatívna zmena receptorov (najmä cholinergných) => =>
denervačná hypersenzitivita = = = = = = => **OAB**
- ▶ **Incidenca OAB spojeného s BOO: 30–60% OAB**
(50% mužov s BOO/ BPH má urodynamicky dokázaný OAB) (Kaplan, 2005)
- ▶ U 40% mužov s BOO/OAB pretrváva „hyperaktivita“ detruzora dokonca aj po OP BPH (Lee, 2004)
→→ Hypotéza:
Kombinovaná liečba príznakov BOO/ BPH + OAB

Medikamentózna liečba LUTS (BPH, BOO, OAB)

(Chapple, 2007)

5ARI – inhibítor 5 alfa reductázy; AB - alfablokátor; AMR - antimuskarinikum

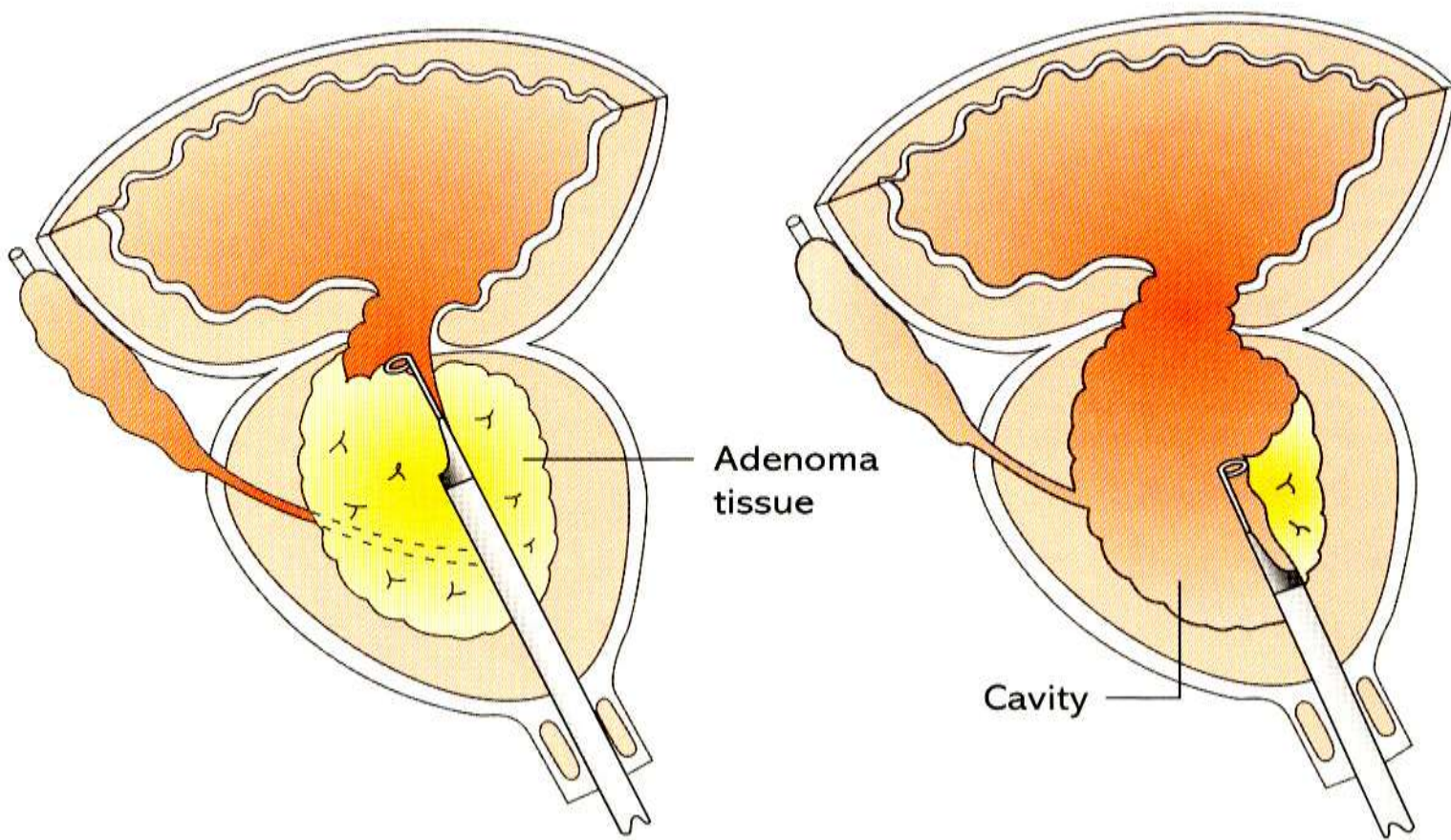
Nechirurgická (minimálne)invazívna liečba BPH

- ▶ **Prenos tepla do prostaty** (TUMT, TUNA, laserová PE, ...)
- ▶ **Vplyv extrémneho chladu** (kryoablácia)
- ▶ **Vplyv koncentrovaného alkoholu** (chemoablácia)
- ▶ **Iné**
- ▶ **Menšia chorobnosť** oproti štandardným chirurgickým postupom
- ▶ **Dlhodobá účinnosť ??**

Chirurgická liečba BPH (I)

- ▶ **TUIP, TURP, OPE, ...**
- ▶ **Indikácie:** prítomnosť komplikácií BPH, závažné LUTS, ktoré pacienta obťažujú, významne zhoršujú kvalitu jeho života, interferujú s jeho každodennými aktivitami a sú refraktérne voči konzervatívnej liečbe

Transuretrálna resekcia prostaty (TURP)

Chirurgická liečba BPH (II)

- ▶ **TUIP:** metóda voľby u prostat < 20g, bez stredného laloka, bez rizika súčasného KP (pri TUIP nie je tkanivo na HV)
- ▶ **TURP:** zlatý štandard chirurgickej liečby
- ▶ **OPE:** u prostat > 80 g, pri BPH komplikovanej veľkými kameňmi alebo divertikulami močového mechúra

Chirurgická liečba BPH (III)

- ▶ Pravdepodobnosť dosiahnutia **dlhodobej úpravy LUTS** a **subvezikálnej obštrukcie** je **80–85%** (pri OPE ešte viac)
- ▶ 2 r. po OP má 85% pac. normálne IPSS
- ▶ **Zlepšenie prietoku moču**: o 100% (po **TUIP**), o 125% (**TURP**), o 175% (**OPE**)
- ▶ **Pokles postmikčného rezidua** o 55–75%
- ▶ **Morbidita (12–21%), mortalita (<1%)** – *v súvis*e s ko-morbiditou/KVO, pľúcne choroby,../

Chirurgická liečba BPH (IV) komplikácie

- ▶ **periOP:** pneumónia, žilná trombóza, pľúcne embólie, chirurgické komplikácie (12% po **TUIP**, 15% po **TURP**, 21% po **OPE**), tzv. TUR syndróm u 2% pac. po **TURP** pri Na v sére (<125 mmol/l), ...
- ▶ **Neskoré:** SUI (1,8–2,2%), striktúry uretry (1,7–3,1%), poruchy erekcie (4,6–16%), retrográdna ejakulácia(39–80%), ...

Súčasne platné smernice pre diagnostiku a liečbu LUTS u mužov

- ▶ American Urological Association (AUA)
  - *guidelines for BPH/ LUTS*
- ▶ European Association of Urology (EAU)
  - *guidelines for BPH*
  - *guidelines for incontinence*
- ▶ International Consultation on New Developments in Prostate Cancer and Prostate Diseases (ICUD)
  - *evaluation of LUTS in older men*

ZÁVERY (I)

- ▶ BPH je **pomaly** (vekom) **progredujúce benígne** ochorenie, ktoré primárne postihuje kvalitu života pacientov
- ▶ Histologická BPH nepredstavuje problém pre každého pacienta
- ▶ BPH sa stane klinickou jednotkou, ak sa prejaví subjektívnymi príznakmi (najčastejšie LUTS) u 30 – 50% starších mužov
- ▶ BPH je ochorenie, ktoré často sprevádzajú viac menej **nepríjemné** a súčasne **nebezpečné komplikácie**

ZÁVERY (II)

- ▶ Existuje veľa urologických a iných stavov, ktoré spôsobujú LUTS
- ▶ Je preto nepravdepodobné, že existuje iba jedna dominantná príčina LUTS v starnúcej mužskej populácii
- ▶ Každému pacientovi, ktorý navštívi lekára s príznakmi LUTS je potrebné urobiť **exaktnú dg a dif. dg**
- ▶ Podľa súčasne platných smerníc EAU je potrebné v diagnostike BPH používať **odporúčané/voliteľné vyšetrenia**

Z Á V E R Y (III)

- ▶ **Kvalitná diagnostika BPH** znamená nielen menšiu záť až pre pacienta, ale aj efektívnejšiu liečbu bez zbytočne vysokých nákladov
  - ▶ **Ciele liečby BPH: rýchle (+trvalé) zmiernenie LUTS, prevencia komplikácií**
  - ▶ V súčasnosti: **medikamentózna liečba > chirurgia**
  - ▶ **Kombinovaná liečba LUTS/ BPH/ OAB**
  - ▶ Diagnostika a liečba LUTS/ BPH musí byť ešte viac zameraná na spokojnosť a kvalitu života
- dobře INFORMOVANÉHO PACIENTA!**

ĎAKUJEM ZA POZORNOST!

